

Brüsszel, 2025. október 20.
(OR. en)

14250/25

Intézményközi referenciaszám:
2025/0180 (COD)

ENER 538
POLCOM 304
CODEC 1577

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 13869/25

Tárgy: Javaslát – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az orosz földgáz behozatalának fokozatos megszüntetéséről, az esetleges energiatüggőségek hatékonyabb nyomon követéséről és az (EU) 2017/1938 rendelet módosításáról
– Általános megközelítés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti javaslatra vonatkozó, a Tanács (Közlekedés, Távközlés és Energia) 2025. október 20-i ülésén elfogadott tanácsi általános megközelítést.

Az általános megközelítés alkotja a Tanács e javaslatra vonatkozó ideiglenes álláspontját, és alapul szolgál az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalásokhoz.

2025/0180 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az orosz földgáz behozatalának fokozatos megszüntetéséről, az esetleges energiafüggőségek hatékonyabb nyomon követéséről és az (EU) 2017/1938 rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikke (2) bekezdésére és 207. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

¹ HL C, [...], [...]. o.

² HL C, [...], [...]. o.

- (1) Az Oroszországi Föderáció által 2022 februárjában Ukrajna ellen jogellenesen indított, teljes körű invázió rávilágított arra, hogy milyen drámai következményei lehetnek a piacokra és a biztonságra nézve annak, hogy rá vagyunk utalva az orosz földgázra. Az állam- illetve kormányfők ezért a 2022. március 11-i versailles-i nyilatkozatukban megállapodtak abban, hogy fokozatosan csökkenteni kell és végül teljes mértékben meg kell szüntetni az orosz energiától való függőséget. A REPowerEU tervről szóló, 2022. március 8-i közlemény és a 2022. május 18-i REPowerEU terv konkrét intézkedéseket javasolt annak érdekében, hogy az orosz energiaiimporttól való elszakadást jelentő teljes diverzifikáció biztonságos, megfizethető és fenntartható módon menjen végbe. Azóta jelentős előrelépés történt az Oroszországi Föderációból érkező gázellátástól való eltávolodás folyamatában. Mivel az Unióba érkező orosz földgáz fennmaradó behozatali mennyisége ennek ellenére is jelentős, a Bizottság a 2025. május 6-án benyújtott, „Az orosz energiaiimport megszüntetésének ütemterve” című közleményében jogalkotási javaslatot jelentett be az orosz földgáz behozatalának teljes megszüntetésére és az energiafüggőség kezelésével kapcsolatos meglévő keret javítására vonatkozóan.
- (2) Már az Ukrajna elleni teljes katonai invázió előtt is több alkalommal volt példa az ellátás előre be nem jelentett és indokolatlan csökkentésére, illetve megszakítására, azóta pedig az Oroszországi Föderáció fegyverként használja az energiát, ami azt mutatja, hogy az Oroszországi Föderáció módszeresen kihasználja az orosz gázellátástól való függőséget, hogy kárt okozzon az uniós gazdaságnak. Ez súlyos negatív hatást gyakorol a tagállamokra és általában véve az Unió gazdasági biztonságára. Az Oroszországi Föderációt és az orosz energiavállalatokat ezért az Unió már nem tekintheti megbízható energiakereskedelmi partnernek.

- (3) 2006 januárjában az Oroszországi Föderáció a hideghullám közepette leállította egyes délkelet-európai és közép-európai országokba irányuló földgázellátását, ami feljebb vitte az árakat, továbbá kárt okozott a polgároknak, illetve annak veszélyével járt. 2009. január 6-án az Oroszországi Föderáció ismét teljesen leállította az Ukrajnán áthaladó gázszállítást, ami 18 tagállamot érintett, mindenekelőtt Közép- és Kelet-Európában. Az ellátás megszakítása ez alkalommal súlyos zavarokat okozott a regionális és az uniós gázpiacokon: néhány tagállamba közel 14 napon keresztül egyáltalán nem érkezett földgáz. Ennek nyomán iskolákban és gyárakban kényszerültek tartósan lekapcsolni a fűtést, és szükségállapotot kellett kihirdetni. 2014-ben az Oroszországi Föderáció megszállta és jogellenesen annektálta a Krím félszigetet, lefoglalta az ott található ukrán gáztermelési eszközöket, és csökkentette a gázellátást több olyan tagállam számára, amelyek bejelentették, hogy gázzal látják el Ukrajnát. Mindez piaci zavarokhoz és áremelkedésekhez vezetett, továbbá veszélyeztette a gazdasági biztonságot. Az Oroszországi Föderáció állami ellenőrzés alatt álló, monopolhelyzetben lévő exportőre, a Gazprom a múltban számos bizottsági vizsgálat tárgyát képezte az uniós versenyszabályok esetleges megsértése miatt, majd a Bizottság versenyjogi aggályainak elosztatása érdekében módosította piaci magatartását. Több esetben is a szóban forgó versenyjogi problémák egyrészt a Gazprom gázellátási szerződéseiben szereplő úgynevezett „területi korlátozásokkal” voltak kapcsolatosak, amelyek megtiltották a gáz célországon kívüli viszonteladását, másrészt azzal, hogy a Gazprom bizonyítottan tisztességtelen árképzési gyakorlatokat folytatott, és az energiaellátást az orosz csővezeték-projektekben való részvételhez vagy az uniós energiaeszközök feletti ellenőrzés megszerzéséhez kötődő politikai engedményektől tette függővé.

- (4) Az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni, 2022 februárjában provokáció nélkül indított és indokolatlan háborúja, majd ezt követően a fegyverként alkalmazott gázszállítás-csökkentés és az azzal összefüggő, a gázellátás szándékos zavaraira visszavezethető piaci manipuláció rávilágított az Unió és a tagállamok sebezhetőségeire és függőségi helyzetére, amelyek egyértelműen magukban hordozzák annak lehetőségét, hogy közvetlen és súlyos hatást gyakoroljanak az uniós gázpiac működésére, az Unió gazdaságára és alapvető biztonsági érdekeire, valamint közvetlen kárt okozzanak az uniós polgároknak, mivel az energiaellátás zavarai káros hatást gyakorolhatnak az emberek egészségére, illetve életére. Bizonyítékokkal alátámasztható, hogy az állami ellenőrzés alatt álló Gazprom vállalat szándékosan manipulálta az Unió energiapiacait az energiaárak emelése érdekében. Az Unióban a Gazprom ellenőrzése alatt álló nagy föld alatti tárolók példátlanul alacsony szinten voltak feltöltve, az orosz vállalatok csökkentették az uniós gázelosztó központokon történő értékesítés volumenét, és az inváziót megelőzően teljes mértékben beszüntették saját értékesítési platformjuk használatát, ami hatással volt a rövid távú piacokra, és súlyosbította azt a már amúgy is szűkös ellátási helyzetet, amely Ukrajna Oroszországi Föderáció általi jogellenes inváziója után kialakult. 2022 márciusától az Oroszországi Föderáció szisztematikusan leállította vagy csökkentette a tagállamokba irányuló földgázszállítást, ami jelentős zavarokhoz vezetett az uniós gázpiacon. Ez mindenekelőtt a Yamal-csővezetéken keresztül az Unióba irányuló ellátást, Finnország ellátását, valamint az Északi Áramlat 1 gázvezetékét érintette, ahol a Gazprom először csökkentette az áramlást, végül pedig teljes egészében leállította a földgázszállítást.
- (5) Az Oroszországi Föderáció által a gázellátás fegyverként való használata és a gázáramlás szándékos megzavarásával elért piaci manipuláció nyomán az Unióban 2022-ben ugrásszerűen megemelkedtek az energiaárak, és példátlan szintet értek el: akár nyolcszorosát is kitették az előző évek átlagának. Mindezek következtében alternatív gázellátási forrásokat kellett találni, meg kellett változtatni az ellátási útvonalakat, a gáztárolókat a télre készülve fel kellett tölteni, valamint megoldást kellett találni az Unió gázinfrastruktúrájában jelentkező szűk keresztmetszetek problémájára, ami összességében hozzájárult a magas áringadozáshoz és a 2022-es példátlan áremelkedéshez.

- (6) A kivételesen magas gázárak nyomán megemelkedtek a villamosenergia-árak, és más energiatermékek ára is megnőtt, ami tartósan magas inflációhoz vezetett. A magas energiaárak okozta mély gazdasági válság, amely számos tagállamban negatív növekedési rátával járt együtt, veszélyeztette az Unió gazdaságát, aláásta a fogyasztók vásárlóerejét, és megnövelte a gyártási költségeket. Mindez kockázatot jelentett a társadalmi kohézióra és a stabilitásra, sőt az emberi életre, illetve egészségre nézve is. Az ellátás megszakadása nagyon súlyos problémákat idézett elő az uniós energiaellátás biztonságát illetően is, és tizenegy tagállam arra kényszerült, hogy az (EU) 2017/1938 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ alapján bizonyos szintű válsághelyzetet hirdessen ki az energiaellátással kapcsolatban. Az Unió válság alatti függőségi helyzetének kihasználása lehetővé tette az Oroszországi Föderáció számára, hogy piaci manipulációk révén rekordmagas nyereséget érjen el az Európával folytatott fennmaradó energiakereskedelemből, és a gázimportból származó bevételek 2024-ben még mindig 15 milliárd EUR-t értek el. Ezeket a bevételeket az Unió elleni további gazdasági támadások finanszírozására lehetett fordítani, a gazdasági biztonság aláadására törekedve. Fel lehetett használni emellett az Ukrajna elleni agressziós háború finanszírozására is, amely pedig komoly fenyegetést jelent Európa politikai és gazdasági stabilitására nézve.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1938 rendelete (2017. október 25.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 280., 2017.10.28., 1. o.).

- (7) A közelmúltbeli válság bizonyította, hogy az energiatermékeket szállító partnerekkel fenntartott, bizalmon alapuló kereskedelmi kapcsolatok elengedhetetlenek a piaci stabilitás megőrzéséhez, az emberi élet és egészség, valamint az Unió alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez; nem utolsósorban azért, mert az Unió nagymértékben függ a harmadik országokból származó energiaiimporttól. Az Oroszországi Föderációból érkező energiaellátás fenntartása folyamatos gazdasági és biztonsági kockázatoknak tenné ki az Uniót, ezért inkább csökkentené, mintsem növelné az energiaellátás biztonságát. Még az orosz gáz kisebb importvolumenétől való függőség is – ha azzal az Oroszországi Föderáció visszaél – jelentősen torzíthatja az árdinamikát, még ha csak ideiglenesen is, és zavart idézhet elő az energiapiacokon, különösen azokban a régiókban, amelyek továbbra is jelentős mértékben függnék az orosz behozataltól. Tekintettel a piaci manipulációk és az ellátási zavarok régóta fennálló és következetes mintázatára, valamint arra a tényre, hogy az Oroszországi Föderáció kormánya a gázkereskedelmet következetesen fegyverként használja, mégpedig kereskedelmi célok helyett politikai célok elérésére, helyénvaló intézkedéseket hozni az Unió továbbra is fennálló azon sebezhetőségének orvoslására, amely az Oroszországi Föderációból – akár csővezetéken keresztül, akár cseppfolyósított földgáz (LNG) formájában – érkező földgáz behozatalából ered.

- (8) Az e rendelet 3. cikkében a nemzetközi ügyletekre vonatkozóan előírt korlátozások összhangban vannak az Unió egyéb területeken folytatott külső tevékenységével, amint azt az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkének (3) bekezdése előírja. Az Unió és az Oroszországi Föderáció közötti kapcsolatok jelentősen romlottak az elmúlt években, különösen 2022 óta. Ennek oka mindenekelőtt az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított, indokolatlan agressziós háborúja, és az, hogy az Oroszországi Föderáció kirívóan semmibe veszi a nemzetközi jogot. Az Unió 2014 júliusa óta fokozatosan korlátozó intézkedéseket vezetett be az Oroszországi Föderációval folytatott kereskedelemre vonatkozóan, válaszul az Oroszországi Föderáció Ukrajnával szembeni lépéseire. A Kereskedelmi Világszervezet létrehozó egyezmény és különösen az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény XXI. cikke szerinti kivételek (biztonsággal kapcsolatos kivételek) és az Orosz Föderációval kötött partnerségi és együttműködési megállapodás szerinti hasonló kivételek alapján az Unió dönthet úgy, hogy az Oroszországi Föderációból behozott áruk tekintetében nem biztosítja a más országokból importált hasonló termékek számára biztosított előnyöket (legnagyobb kedvezményes elbánás). Ezért nincs akadálya annak, hogy az Unió tilalmakat vagy korlátozásokat vezessen be az Oroszországi Föderációból származó áruk behozatalára vonatkozóan, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az Unió és az Oroszországi Föderáció közötti nemzetközi kapcsolatokban fennálló szükséghelyzet idején hozott ilyen intézkedések szükségesek az Unió alapvető biztonsági érdekeinek védelme érdekében.
- (9) Az LNG behozatalának diverzifikálása elengedhetetlen az Unión belüli energiabiztonság megerősítéséhez és fenntartásához. Azon kockázat kivédése érdekében, hogy orosz vállalatok hosszú távra lekössék az LNG-terminálok kapacitását, és így kapacitásfelhalmozás révén megakadályozzák az alternatív forrásokból származó behozatalt, a nemzeti energiaszabályozóknak és versenyhatóságoknak adott esetben teljes mértékben ki kell használniuk a nemzeti és az európai energia- és versenyjog alapján rendelkezésre álló szilárd jogi eszközöket.

- (10) A Bizottság alapos értékelést készített az orosz földgázimport esetleges betiltásának az Unióra és tagállamaira gyakorolt hatásáról. Az előkészítő munka mellett 2022 óta több részletes elemzés készült és jelent meg az orosz gáz teljes kivezetésének következményeiről, és a Bizottság az érdekelt felekkel, külső szakértőkkel és ügynökségekkel folytatott számos konzultációra, valamint az orosz gáz fokozatos kivezetésének hatásairól szóló tanulmányokra is támaszkodott. A Bizottság elemzése alapján az orosz földgázimport lépésenkénti, összehangolt és jól felkészült módon, a szolidaritás szellemében történő megszüntetése valószínűleg csak korlátozott hatással lesz az uniós energiaárakra, és azáltal, hogy egy megbízhatatlan kereskedelmi partner kilép az uniós piacokról, javítani, nem pedig veszélyeztetni fogja az Unió energiaellátásának biztonságát. Amint az a REPowerEU-ütemtervben is szerepel, a REPowerEU terv végrehajtása nyomán már csökkentek az Oroszországi Föderációból érkező ellátástól való függőségek, például a gázkereslet csökkentésére, illetve a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítására irányuló intézkedések bevezetése által, valamint az energiaellátás diverzifikációjának aktív támogatása és az Unió tárgyalási pozíciójának a közös gázbeszerzés útján történő növelése révén. A hatásvizsgálat azt is kimutatta, hogy a diverzifikációs szakpolitikák előzetes koordinációja révén elkerülhetők az árakra vagy az ellátásra gyakorolt káros hatások.

- (11) A javasolt rendelet teljes mértékben összeegyeztethető az Unió azon stratégiájával, hogy a dekarbonizáció fokozása és a helyi forrásokból előállított tiszta energia gyors bővítése révén csökkentse a fosszilis tüzelőanyagok behozatalától való függőségét. Amint az a REPowerEU ütemtervben is szerepel, a REPowerEU terv végrehajtása már eddig is jelentős, évi több mint 60 milliárd köbméter gázimport-megtakarítást eredményezett 2022 és 2024 között, ami lehetővé tette az Unió számára, hogy egyre inkább függetlenedjen az Oroszországi Föderációból származó ellátástól. A függőségek csökkentését egyrészt a gázkereslet visszafogására vagy a zöld átállás felgyorsítására irányuló intézkedések tették lehetővé a szél- és napenergia-termelési kapacitás gyorsított kiépítése révén – amely jelentősen növeli a megújuló energiaforrások részarányát az energiaszerkezetben –, másrészt elősegítette azt az energiaellátás diverzifikálásának aktív támogatása és az Unió tárgyalási pozíciójának a közös gázbeszerzés révén történő növelése. Emellett az energetikai átállás teljes körű végrehajtása, a megfizethető energiára vonatkozó közelmúltbeli cselekvési terv és egyéb intézkedések, nevezetesen az energiaigényes termékek, például a műtrágyák alacsony szén-dioxid-kibocsátású alternatíváinak előállítására irányuló beruházások 2030-ig várhatóan akár 100 milliárd m³ földgázt is felváltanak. Ez megkönnyíti majd az Oroszországi Föderációból származó gázimport fokozatos kivezetését.
- (11a) A diverzifikációs tervek elkészítése során a Bizottságnak összehangolt módon és a szolidaritás szellemében együtt kell működnie a tagállamokkal, különösen a közép- és délkelet-európai országokkal a földgázszállítás alternatív lehetőségeinek azonosítása érdekében. Az ellátás biztonságának javítása mellett az új gázellátás kompenzálhatná az elmaradt bevételeket is, ha a korábban orosz gáz szállítására használt meglévő infrastruktúrát e célra használnák fel.
- (12) A versailles-i nyilatkozattal és a REPowerEU tervről szóló közleménnyel összhangban számos gázimportőr már megszüntette vagy jelentősen csökkentette az Orosz Föderációból származó gázellátását. A hatásvizsgálatban foglaltaknak megfelelően a meglévő ellátási szerződések keretében fennmaradó gázmennyiségek fokozatos kivezetése megvalósulhat jelentős gazdasági hatás vagy ellátásbiztonsági kockázatok nélkül, mivel a globális gázpiacon elegendő alternatív beszerzési forrás áll rendelkezésre, az uniós gázpiac pedig jól összekapcsolt és megfelelő importinfrastruktúrával rendelkezik.

- (12a) Egyes esetekben az LNG-rakományok különböző országokban előállított LNG-t tartalmaznak, amit összekevernek. A tilalmat alkalmazni kell az ilyen rakományokon belüli, Oroszországban előállított gázmennyiségekre is. Amennyiben az importőrök egyértelmű dokumentumokkal tudják igazolni az Oroszországon kívül termelt LNG részarányát, lehetővé kell tenni az LNG-rakományban található nem orosz LNG-mennyiségek behozatalát.
- (13) A rövid távú ellátási szerződések kisebb volumeneket érintenek, mint azok a nagy, hosszú távú szerződések, amelyeket az importőrök az orosz vállalatokkal kötöttek. Ezek a meglévő rövid távú ellátási szerződések e rendelet hatálybalépésekor mindenesetre hamarosan lejárnak. Ebből adódóan a meglévő rövid távú ellátási szerződésekből eredő gazdasági biztonsági kockázat vélhetőleg alacsony. Ezért helyénvaló mentesíteni a meglévő rövid távú ellátási szerződéseket a behozatali tilalom azonnali alkalmazása alól, és 2026. június 17-ig tartó átmeneti időszakot engedélyezni.
- (14) A meglévő hosszú távú ellátási szerződések esetében is mentességet kell biztosítani a 2026. január 1-jétől érvényes gázbehozatali tilalom alól. A hosszú távú ellátási szerződéssel rendelkező importőröknek általában több időre lehet szükségük ahhoz, hogy alternatív ellátási útvonalakat és forrásokat találjanak, mint a rövid távú ellátási szerződéssel rendelkező importőröknek, mivel a hosszú távú ellátási szerződések általában az idő előrehaladtával jóval nagyobb mennyiségeket érintenek, mint a rövid távú ellátási szerződések. Ezért átmeneti időszakot kell kijelölni, hogy a hosszú távú ellátási szerződéssel rendelkező importőröknek elegendő idejük legyen az ellátásuk rendezett módon történő diverzifikálására.

- (15) Egyes, tengerparttal nem rendelkező országokat, amelyek ellátása jelenleg az orosz vezetékes gázra vonatkozó hosszú távú ellátási szerződések keretében történik, különösképpen érintenek az Oroszországi Föderációból kiinduló ellátási útvonalak közelmúltbeli változásai, mivel a szerződés szerint megvásárolt gázt csak korlátozott mértékben vagy egyáltalán nem lehet kerülő útvonalakon elszállítani hozzájuk. A helyzet orvoslása érdekében jelenleg más tagállamok szolgáltatói biztosítják a vezetékes gáz szállítását az Oroszországi Föderáció szállítóival kötött rövid távú ellátási szerződések keretében, nem túlterhelt rendszerösszekötési pontokon keresztül. E nagyon sajátos helyzet miatt az új szolgáltatók megtalálásához szükséges átmeneti időt azon rövid távú ellátási szerződésekre is alkalmazni kell, amelyeket az Oroszországi Föderációban működő szolgáltatókkal kötöttek, és amelyek az orosz gáz ellátási útvonalainak változásai által érintett, tengerparttal nem rendelkező országok ellátását szolgálják.
- (16) Bár indokoltnak tűnik mentesíteni az orosz gázbehozatalra vonatkozó tilalom azonnali alkalmazása alól a meglévő elődszerződéseket, az e rendelet hatálybalépése előtt kötött szerződések közül nem mindegyik részesülhet ilyen mentességben. Ez ugyanis arra ösztönözhetné az orosz szolgáltatókat, hogy az e rendeletre irányuló bizottsági javaslat közzététele és a tilalom hatálybalépése között eltelt időt arra használják fel, hogy új szerződések megkötésével, illetve a meglévő szerződések módosítása vagy a meglévő szerződések szerinti rugalmassági mechanizmusok alkalmazása révén megnövelt mennyiségek útján növeljék a jelenlegi ellátás szintjét. Annak biztosítása érdekében, hogy az Oroszországi Föderációból származó behozatal e rendelet következtében csökkenjen, ne pedig növekedjen, e rendelet nem ösztönözhet arra, hogy a vállalatok új orosz gázbehozatali szerződéseket kössenek az e rendeletre irányuló bizottsági javaslat közzététele és a tilalom hatálybalépése közötti időszakban. Az állam-, illetve kormányfők már 2022 márciusában kötelezettséget vállaltak az orosz gázellátás fokozatos megszüntetésére; a Bizottság erre a kötelezettségvállalásra építve javaslatot tett a REPowerEU stratégiára, a REPowerEU tervre és a REPowerEU ütemtervre. Legkésőbb az e rendeletre irányuló javaslat közzétételétől fogva már nem volt helyénvaló az ezen időpont után megkötött szerződéseket elődszerződéseknek tekinteni. A 2025. június 17. után kötött szerződésekre ezért nem vonatkozhatnak a már meglévő rövid távú és hosszú távú ellátási szerződésekre vonatkozó kivételes átmeneti rendelkezések.

- (17) Annak elkerülése érdekében, hogy a meglévő ellátási szerződésekben előírt behozatali mennyiségeket megnöveljék, e rendelet alkalmazásában a meglévő szállítási szerződések módosításait új szerződéseknek kell tekinteni, és a behozatali mennyiségeknek a szerződéses rugalmassági mechanizmusok alkalmazása révén történő megnövelése esetén nem alkalmazhatók az átmeneti időszak előnyei. Kivételeket kell biztosítani a meglévő szerződések szükséges módosításainak bizonyos eseteire vonatkozóan, feltéve, hogy azok révén nem növelik a szerződött mennyiségeket vagy nyújtják meg a szállítás ütemezését. A meglévő ellátási szerződésekben már előírt árindexálásból eredő árváltozások nem minősülnek a meglévő szerződések módosításának.
- (18) Ez a rendelet egyértelmű jogi tilalom alá helyezi az orosz földgáz behozatalát, és mint a gázimportőrök ellenőrzésén kívül eső, szuverén uniós jogi aktus, jogellenesnek nyilvánítja a földgáz Oroszországi Föderációból származó behozatalát, mégpedig közvetlen joghatással és anélkül, hogy a tagállamok mérlegelési jogkörrel rendelkeznének a jogi aktus alkalmazását illetően.
- (19) Más áruktól eltérően a földgáz homogén áru, amellyel nagy mennyiségben kereskednek, és gyakran előfordul, hogy a kereskedők nagykereskedelmi szinten többször is továbbértékesítik a tételeket. Figyelembe véve, hogy a földgáz eredetének nyomon követése rendkívül bonyolult, és szem előtt tartva, hogy orosz szolgáltatók megpróbálhatják kijátszani ezt a rendeletet – például közvetítőkön keresztül történő értékesítéssel, átrakodással vagy más országokon keresztül történő szállítással – e rendeletnek hatékony keretet kell biztosítania a tilalom kijátszásának megelőzésére. Az érintett hatóságok számára ezért lehetővé kell tenni, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket annak megállapítása érdekében, hogy az Unió vámterületére szállítottak-e az Oroszországi Föderációból származó földgázt az e rendeletben foglalt szabályok kijátszására létrehozott rendszereken keresztül. Annak meghatározásakor, hogy a földgázt szabad forgalomba bocsátják-e az Unióban, a vámhatóságoknak nemcsak a vám-árunyilatkozatban megadott információkra kell hagyatkozniuk, hanem lehetőséget kell kapniuk arra, hogy más rendelkezésre álló információk alapján értékeljék, hogy az Unióba behozott árut ténylegesen szabad forgalomba bocsátásra szánják-e. A rendeletben elő kell írni továbbá, hogy azonosítani kell úgy az Unióba importált földgáz termelő országát, mint az ellátási láncát.

- (20) A földgázimportőröket kifejezetten arra kell kötelezni, hogy bocsássanak a hatóságok rendelkezésére minden olyan információt, amely az Unióba behozott földgázt termelő ország azonosításához szükséges, valamint amelynek segítségével megállapítható, hogy az importált gáz az általános tilalom vagy valamely kivétel hatálya alá tartozik-e. A „származási hely” fogalma az uniós vámjog alapján nem mindig teszi lehetővé az importált gáz termelő országának azonosítását, például amikor a gázt az Oroszországi Föderáció elhagyása után feldolgozták (pl. cseppfolyósították vagy újragázosították). A rendeletnek ezért ki kell terjednie azokra az esetekre is, amikor az uniós vámjog szerinti „származási ország” nem azonos azzal az országgal, amelyben a gázt kitermelték, továbbá a rendeletben szerepelnie kell olyan mechanizmusnak, amely révén ellenőrizhető, hogy a földgázt az Oroszországi Föderációban termelték-e ki vagy cseppfolyósították-e. Az árutovábbítás esetét kivéve a tilalomnak ki kell terjednie minden olyan gázra, amelyet az EU-ba történő behozatalt megelőzően az Oroszországi Föderációból exportáltak, akár Oroszországból az EU-ba irányuló közvetlen export, akár harmadik országon keresztül közvetett export útján.
- (20a) A vezetékes gáz és az LNG sajátos jellemzői miatt, valamint a termelő ország kilétének ellenőrzésére és az esetleges mentességek feltételeinek megállapítására irányuló folyamat zökkenőmentessége érdekében be kell vezetni egy olyan előzetes engedélyezési eljárást, amelyre még azt megelőzően kerül sor, hogy a gáz az Unió vámterületére belépne. Engedély hiányában a behozatalt meg kell tagadni. Az engedélyező hatóságokat előzetesen tájékoztatni kell az Unióba irányuló tervezett behozatalról, és be kell nyújtani számukra azokat az információkat, amelyek szükségesek a termelő ország kilétének ellenőrzéséhez, vagy annak megállapításához, hogy teljesülnek-e az e rendelet szerinti mentesség feltételei. Bár az engedélyező hatóságoknak – az EU-ba irányuló gázbehozatal megkönnyítése érdekében – törekedniük kell arra, hogy az információk importőr általi benyújtása és a vámterületre való tervezett belépés közötti időszakon belül kiadják az engedélyt, döntésüket később is meghozhatják, különösen, ha kétségek merülnek fel a benyújtott információkkal kapcsolatban. Az előzetes engedély nem érinti a vámhatóságok meglévő végrehajtási hatásköreit. A termelő országokból származó földgáz behozatalát mentesíteni kell e kötelezettség alól, amennyiben az Unió a múltban jelentős mennyiségeket importált ezekből az országokból, továbbá amennyiben ezek az országok – az orosz gáz behozatalára kivetett tilalom, illetve az orosz gázinfrastruktúra, az orosz gázvállalatok vagy az ilyen vállalatokat irányító személyek tekintetében bevezetett szankciók révén – bizonyították, hogy nem akarják támogatni az orosz gázágazatot, illetve amennyiben ezek az országok nem rendelkeznek a földgáz csővezetékeken keresztül vagy LNG formájában történő behozatalához szükséges infrastruktúrával. A Bizottságnak össze kell állítania ezen országok jegyzékét.

- (20b) Az engedélyező hatóság és – amennyiben e két hatóság nem egy és ugyanaz – a vámhatóság számára lehetővé kell tenni, hogy a behozatal jogszerűségének értékeléséhez szükséges valamennyi információt bekérhesse. Lehetővé kell tenni számukra továbbá, hogy más forrásokból származó információkra is támaszkodhassanak. Mivel az értékelés szempontjából releváns elemeket meghatározó szerződéses feltételek gyakran összetettek, a hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy részletes információkat kérjenek az importőröktől a szerződések tekintetében, beleértve a teljes ellátási szerződéseket is – kivéve az árazásra vonatkozó információkat – amennyiben ez szükséges bizonyos kikötések vagy más szerződéses rendelkezésekre való hivatkozások kontextusának megértéséhez. E rendeletnek olyan szabályokat kell tartalmaznia, amelyek biztosítják az érintett vállalkozások üzleti titkainak hatékony védelmét.
- (21) Az orosz gázszállítási infrastruktúra egy része közvetlenül kapcsolódik az Unióhoz, míg az Oroszországot az Unióval összekötő tranzitvezetékek egy része harmadik országokon keresztül halad anélkül, hogy jelenleg lennének kiadási pontok az Oroszországi Föderáció és az Unió között. A termelő országról szóló igazolás benyújtására vonatkozó követelmény támasztása helyett a rendeletalkotás során ezért vélelmezni kell, hogy az Oroszországi Föderáció és az Unió, valamint Belarusz és az Unió közötti határokon, rendszerösszekötési pontokon keresztül, vagy a TurkStream gázvezetéken keresztül a Strandzha 2 / Malkoclar rendszerösszekötési ponton behozandó földgáz az Oroszországi Föderációból származik, illetve közvetlenül vagy közvetve az Oroszországi Föderációból exportálták. Amennyiben azt állítják, hogy az említett határookra, rendszerösszekötőkre vagy rendszer-összekötési pontokra érkező földgáz az Oroszországi Föderáción keresztüli „árutovábbítási eljárás” hatálya alá esik, szigorú ellenőrzéseket kell alkalmazni. Az Oroszországi Föderáció jelentős gázexportőr, de gáztranzitországgént eddig nem bírt számottevő fontossággal. Ez számos olyan tényezőnek tudható be, mint például az újragázosítási infrastruktúra hiánya, az Oroszországi Föderáció gázkereskedelmének a csővezetékek exportmonopóliumán keresztül történő megszervezése, az orosz gázvállalatok nem árutovábbításon alapuló üzleti modelljei, valamint az Oroszországi Föderáció földrajzi elhelyezkedése. Ennek okán, továbbá figyelembe véve az orosz szállítóknak a behozatali tilalom megkerülésére irányuló ösztönzőit, a vámhatóságoknak el kell utasítaniuk az állítólagos árutovábbítás keretében érkező földgázmennyiségek behozatalát, kivéve, ha egyértelmű bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a gáz csupán áthaladt az Oroszországi Föderáción, és hogy azt az Oroszországi Föderációtól eltérő országban termelték ki. A benyújtott dokumentumoknak nyomon követhetővé kell tenniük az importált gáz útját egészen a kitermelés helyéig.

- (21a) Ezen túlmenően jelentős mennyiségű földgáz léphet be az Unióba „árutovábbítási eljárás” keretében is. Mivel a gázbehozatalra vonatkozó szigorú nyomonkövetési szabályok, például az előzetes engedélyezés szabályai, nem alkalmazandók az Unión árutovábbítási eljárás keretében áthaladó gázra, helyénvaló külön biztosítékokat előírni az árutovábbítás nyomon követésére szolgáló rendszer formájában, amely lehetővé tenné a vámhatóságok számára, hogy hatékonyan nyomon kövessék az árutovábbítási eljárás keretében megvalósuló gázáthaladást annak érdekében, hogy az Unión árutovábbítási eljárás keretében áthaladó földgáz végül ne kerülhessen szabad forgalomba az Unióban.
- (22) A lojális együttműködés elvével összhangban az engedélyező hatóságoknak, a vámhatóságoknak, a szabályozó hatóságoknak, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak, az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségének (ACER) és a Bizottságnak együtt kell működniük e rendelet rendelkezéseinek végrehajtása és a releváns információk cseréje érdekében, különösen az orosz földgáz 2026. január 1. utáni behozatalát lehetővé tevő mentességek értékelése tekintetében. A vámhatóságoknak, a szabályozó hatóságoknak, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak és az ACER-nek rendelkezniük kell a szükséges eszközökkel és adatbázisokkal annak érdekében, hogy a különböző tagállamokban található nemzeti és egyéb hatóságok szükség esetén kicserélhessék a releváns információkat. Az ACER-nek szakértelmével hozzá kell járulnia a végrehajtás nyomon követésének folyamatához. A szükséges interoperábilis, közös információs rendszerek létrehozásának megkönnyítése érdekében a Bizottság és a tagállamok megvizsgálhatják annak lehetőségét, hogy erre a célra használják a Belső Biztonsági Alap (BBA) keretében elérhető költségvetést. A vámhatóságoknak havonta naprakésszé tett tájékoztatást kell nyújtaniuk a szabályozó hatóságok, a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a Bizottság számára az orosz gáz behozatalának alakulásával kapcsolatos kulcsfontosságú adatokról, például a hosszú vagy rövid távú ellátási szerződések keretében importált mennyiségekről, a betáplálási pontokról vagy a szerződéses partnerekről.

- (23) Az Ukrainán keresztül történő, orosz eredetű gázellátás fokozatos megszüntetésének tapasztalatai azt mutatják, hogy a szolidaritás szellemében történő megfelelő előkészítés és koordináció hatékonyan megelőzheti a piaci zavarokat vagy az ellátásbiztonsági problémákat, amelyek a gázszállítók változásából következhetnek. A tagállamoknak nemzeti diverzifikációs terveket kell készíteniük és 2026. március 1-jéig be kell nyújtaniuk ezeket, hogy összehangolt módon fel lehessen készülni az orosz gáz 2028-ra tervezett teljes körű kivezetésére, továbbá annak érdekében, hogy a piac számára elegendő idő álljon rendelkezésre a kapcsolódó változások előrejelzésére, anélkül, hogy ez veszélyeztetné a gázellátás biztonságát vagy jelentős hatást gyakorolna az energiaárakra. Ezekre a tervekre a szakmai titoktartás szabályainak kell vonatkozniuk, és azokat az érintett tagállam beleegyezése nélkül nem lehet nyilvánosságra hozni. A tervekben ismertetni kell a kereslet csökkentésére, a megújulóenergia-termelés előmozdítására és az alternatív ellátás biztosítására irányuló tervezett nemzeti vagy regionális szintű intézkedéseket, valamint a diverzifikációs folyamatot megnehezítő lehetséges technikai, szerződésből eredő vagy szabályozási akadályokat. Mivel a diverzifikációs folyamat szükségessé teheti az intézkedések nemzeti, regionális vagy uniós szintű összehangolását, a Bizottság kiértékeli a nemzeti diverzifikációs terveket, és szükség esetén módosításra irányuló ajánlásokat tehet.
- (24) A versailles-i nyilatkozatban az állam-, illetve kormányfők nemcsak az Oroszországi Föderációból származó földgázellátás, hanem az egyéb orosz energiaellátás, különösen a kőolajellátás tekintetében is kötelezettséget vállaltak a fokozatos megszüntetésre. Bár az Oroszországi Föderációból származó olajimport fokozatos megszüntetését biztosító korlátozó intézkedések már hatályban vannak, és az olajimport jelentősen csökkent, az orosz olaj további fokozatos kivezetéséhez konkrét előkészítő lépésekre és a szomszédsággal való koordinációra lehet szükség. A tagállamoknak ezért az olajra vonatkozóan is nemzeti diverzifikációs tervet kell készíteniük, megadva a lehetőséget a Bizottság számára, hogy ajánlásokat fogalmazzon meg e tervekhez. Ezekre a tervekhez a szakmai titoktartás szabályainak kell vonatkozniuk, és azokat az érintett tagállam beleegyezése nélkül nem lehet nyilvánosságra hozni.

- (25) A 2022. és 2023. évi gázválság során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy az ellátási helyzetre és az esetleges ellátási függőségekre vonatkozó átfogó információk elengedhetetlenül szükségesek az uniós gázellátás nyomon követéséhez. Ezért az e rendeletben meghatározott mentességeket alkalmazó, orosz gázt importáló piaci szereplőknek be kell nyújtaniuk a Bizottságnak minden olyan információt, amely a gázkereskedelmet érintő lehetséges kockázatok hatékony értékeléséhez szükséges lehet. Az említett információknak tartalmazniuk kell a vonatkozó gázellátási szerződések fő paramétereit, sőt akár azok teljes szövegrészeit is – kivéve az árazásra vonatkozó információkat –, amennyiben ez szükséges bizonyos kikötések vagy más szerződéses rendelkezésekre való hivatkozások kontextusának megértéséhez. Az uniós gázellátás nyomon követése során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a vámhatóságok által a behozatalra vonatkozóan szolgáltatott információkat és a nemzeti diverzifikációs tervekben szereplő információkat is. A Bizottságnak rendszeresen tájékoztatnia kell az (EU) 2017/1938 rendelettel létrehozott gázkoordinációs csoportot a fokozatos megszüntetés uniós szintű folyamatáról, és éves jelentést kell tennie az orosz gáz fokozatos kivezetéséről. A jelentést a fokozatos megszüntetési folyamat felgyorsítását célzó konkrét uniós ajánlások és intézkedések kísérhetik.
- (26) A tagállamoknak és az Uniónak szorosan együtt kell működniük e rendelet végrehajtása során, többek között az esetleges vitarendezési eljárások tekintetében is. Az e rendelettel kapcsolatos, a beruházó és állam közötti esetleges választottbíróági ítéletek tekintetében adott esetben az 1219/2012/EU rendeletben⁴ és a 912/2014/EU rendeletben⁵ a tagállamok és az Unió közötti együttműködés és a pénzügyi felelősség megosztása tekintetében foglalt rendelkezések részleti alkalmazandók.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1219/2012/EU rendelete (2012. december 12.) a tagállamok és harmadik országok közötti kétoldalú beruházási megállapodások tekintetében átmeneti rendelkezések megállapításáról (HL L 351., 2012.12.20., 40. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 912/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unió által megkötött nemzetközi megállapodások által létrehozott, a beruházók és az államok közötti vitarendezést végző választott bíróságokkal kapcsolatos pénzügyi felelősség meghatározására vonatkozó keret létrehozásáról (HL L 257., 2014.8.28., 121. o.).

- (26a) Tekintettel az Oroszországi Föderáció azon közelmúltbeli gyakorlatára, hogy egyoldalúan megváltoztatja és akadályozza az elfogadott bírósági és választottbírósági eljárásokat, sem az érintett személyek, sem az Unió és a tagállamok nem vonhatók felelősségre semmilyen olyan ítéletért, választottbírósági ítéletért vagy egyéb bírósági határozatért, amelyet jogellenes eljárások keretében hoztak, és amelyek ellenében ténylegesen nem áll rendelkezésre a vonatkozó joghatóság szerinti jogorvoslat.
- (27) Az Unió szilárd jogi keretet hozott létre a gázellátás biztonságának mindenkori garantálása és az esetleges ellátási válságok összehangolt kezelése érdekében, beleértve a tagállamok azon kötelezettségét, hogy hatékony és operatív szolidaritást biztosítsanak a földgázra szoruló szomszédaik számára. A Bizottságnak uniós, regionális és tagállami szinten is folyamatosan nyomon kell követnie az Oroszországi Föderációval folytatott gázkereskedelemből eredő gázellátási piaci kockázatok alakulását. Olyan hirtelen és jelentős fejlemények – például kulcsfontosságú importinfrastruktúrák kiesése vagy más típusú jelentős ellátási zavarok – esetén, amelyek súlyosan veszélyeztetik egy vagy több tagállam ellátásbiztonságát, helyénvaló felhatalmazni a Bizottságot arra, hogy az e rendeletben meghatározott, földgáz- vagy LNG-behozatalra vonatkozó behozatali tilalmak felfüggesztésével megtegye a szükséges vészhelyzeti intézkedéseket. Annak megkönnyítése érdekében, hogy rövid időn belül további behozatalra kerülhessen sor, a Bizottság számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy ilyen helyzetben felfüggeszse azt a kötelezettséget, amelynek értelmében az Unió vámterületére való belépést megelőzően be kell nyújtani a termelő országra vonatkozó igazolást. Ez a felfüggesztés korlátozott időtartamra szól, és a Bizottság végrehajtási határozat útján további feltételeket ír elő, amelyek garantálják, hogy a tilalom felfüggesztése szigorúan az említett veszély elhárítására korlátozódjon. A Bizottság minden ilyen ideiglenes felfüggesztésről tájékoztatja a gázkoordinációs csoportot, és szorosan nyomon követi a felfüggesztés alkalmazását.
- (28) Az e rendelettel bevezetett intézkedések teljes mértékben tükrözik az energiapolitikai szolidaritás elvét. Az orosz gázimporttól való függőség szintje ugyanis tagállamonként eltérő, és számos tagállam már hozott intézkedéseket az orosz gáz fokozatos kivezetése érdekében. E rendelet biztosítja az orosz gáz fokozatos kivezetésének uniós szintű harmonizált megközelítését, megőrizve a tagállamok közötti szolidaritást.

- (29) Mivel e rendeletnek az esetleges gázfüggőségek nyomon követésével kapcsolatos céljait a tagállamok nem tudják összehangolt módon és a piac széttagoztságának kockázata nélkül kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e célok jobban és hatékonyabban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (30) Tekintettel annak fontosságára, hogy az Unió haladéktalanul megszüntesse az Uniónak az Oroszországi Föderációból származó gázbehozataltól való további gazdasági függőségét, e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie. A piaci szereplőknek jelentős idő állt a rendelkezésére ahhoz, hogy a 2022. márciusi *versailles-i nyilatkozat* után, és az e rendeletre irányuló javaslat 2025. június 17-i elfogadását követően kiigazítsák ellátási portfóliójukat. Mindazonáltal helyénvalónak tűnik átmeneti időszakot biztosítani annak érdekében, hogy azok a gázszolgáltatók, amelyek még nem igazították ki ellátási stratégiáikat, megtehessék az e rendeletnek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket. Az Oroszországi Föderációból származó gáz behozatalára vonatkozó tilalom ezért csak [HL: *kérjük, illesszék be a dátumot: 6 héttel e rendelet hatálybalépését követően*]-tól/-től alkalmazandó. Annak érdekében, hogy a meglévő ellátási szerződésekkel rendelkező importőröknek és az új szerződéseket kötő importőröknek lehetőségük legyen arra, hogy a szükséges előzetes engedélyezést időben és a tervezett gázimport zavarása nélkül lebonyolítsák, az e rendeletben előírt különböző engedélyezési eljárásokat már azelőtt alkalmazni kell, hogy az Oroszországi Föderációból származó gáz behozatalára vonatkozó tilalom alkalmazandóvá válna,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet megteremti az Unió számára az Oroszországi Föderációval folytatott gázkereskedelemből fakadó jelentős kereskedelmi és ellátásbiztonsági kockázatoknak való kitettség eredményes felszámolásának kereteit azzal, hogy meghatározza a következőket:

- a) az Oroszországi Föderációból származó földgáz behozatalának fokozatos tilalma;
- b) az említett tilalom eredményes végrehajtására és nyomon követésére, valamint az Oroszországi Föderációból származó olaj behozatalának fokozatos megszüntetésére vonatkozó szabályok;
- c) az Unión belüli energiaellátás biztonságának hatékonyabb értékelésére vonatkozó rendelkezések.

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „földgáz”: a Kombinált Nomenklátúra (a továbbiakban: KN) 2711 11 00 és 2711 21 00 kódjai alá tartozó gáz;
2. „LNG”: a 2711 11 00 KN-kód alá tartozó cseppfolyósított földgáz;
3. „gáz-halmazállapotú földgáz”: a 2711 21 00 KN-kód alá tartozó földgáz;
- 3a. „keverékek”: különböző származási országokból származó LNG-mennyiségek keverékei;
4. „hosszú távú ellátási szerződés”: egy évet meghaladó időtartamra szóló, a földgáz-derivatívák kivételével földgázra vonatkozó ellátási szerződés;
5. „rövid távú ellátási szerződés”: legfeljebb egyéves időtartamra szóló, a földgáz-derivatívák kivételével földgázra vonatkozó ellátási szerződés;
- 5a. „termelő ország”: az az ország, ahol a földgázt kitermelik. Amennyiben az Oroszországi Föderációtól eltérő országokban kitermelt földgázt az Oroszországi Föderációban cseppfolyósítják vagy újragázosítják, az Oroszországi Föderációt kell a termelő országnak tekinteni;
6. „tengerparttal nem rendelkező ország”: olyan ország, amelyet teljes egészében szárazföld határol, és amely nem rendelkezik közvetlen hozzáféréssel a tengerhez;

- 6b. „behozatal”: az áruk szabad forgalomba bocsátása a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 201. cikkében említettek szerint;
7. „importőr”: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikkének 15. pontjában meghatározott, adott vám-árunyilatkozatban a nyilatkozattevő, vagy egyéb olyan természetes vagy jogi személy – beleértve a kapcsolt vállalkozásokat is –, aki vagy amely az árukat az Unió vámterületére behozza;
- 7a. „kapcsolt vállalkozás”: a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶ 2. cikkének 12. pontjában meghatározott vállalkozás;
8. „vámhatóság”: a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ 5. cikkének 1. pontjában meghatározott vámhatóság;
- 8a. „engedélyező hatóság”: az a hatóság, amely hatáskörrel rendelkezik a 7. cikk (1) és (2) bekezdése szerint benyújtott engedélyezési kérelmek vizsgálatára;
9. „hatáskörrel rendelkező hatóság”: az (EU) 2017/1938 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ 2. cikkének 7. pontjában meghatározott, hatáskörrel rendelkező hatóság;
10. „szabályozó hatóság”: az (EU) 2024/1788 irányelv 76. cikkének (1) bekezdése szerint kijelölt nemzeti szabályozó hatóság;

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1938 rendelete (2017. október 25.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 280., 2017.10.28., 1. o.).

11. „irányítás”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 55. pontjában meghatározott irányítás;
12. [...]
13. „rendszerösszekötési pont”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 63. pontjában meghatározott rendszerösszekötési pont;
- 13a. „rendszerösszekötő”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 39. pontjában meghatározott rendszerösszekötő;
14. „betáplálási pont”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 61. pontjában meghatározott betáplálási pont;
- 14a. „szállítási pont”: a gázellátási szerződésben meghatározott azon fizikai vagy virtuális helyszín, ahol a földgázt az eladónak át kell adnia és a vevőnek át kell vennie;
15. [...]
16. „szerződött mennyiségek”: azok a földgázmennyiségek, amelyeket a vevő köteles megvásárolni és az eladó köteles rendelkezésre bocsátani az eredeti ellátási szerződésben meghatározottak szerint, kivéve az alapmennyiségek mennyiségi változásait előíró szerződéses rendelkezésekből eredő mennyiségeket, például a felkerekített mennyiségeket, a töredékmennyiségeket, a felfelé módosító mennyiségeket, vagy a szerződés feltételei szerinti egyéb mennyiségi módosításokat, kivéve a 2025. június 17. előtt kifizetett kiegyenlítő mennyiségeket;
- 16a. „felkerekített mennyiségek”: azok a földgázmennyiségek, amelyeket egy adott évben az éves szerződéses mennyiséghez hozzáadnak annak érdekében, hogy az utolsó szállítmányt egész szállítmányra kerekítsék;

- 16b. „töredékmennyiségek”: a következő szerződéses évekre átvitt földgázmennyiségek, amennyiben az egy év során leszállított mennyiség több vagy kevesebb, mint a kiigazításokat követően a kiigazított éves szerződéses mennyiség; ezek a mennyiségek pozitívak és negatívak is lehetnek;
- 16c. „felfelé módosító mennyiségek”: azok a földgázmennyiségek, amelyeket valamely szerződő fél mérlegelési jogköre szerint, az ellátási szerződések alapján opcionálisan hozzá lehet adni az éves szerződött mennyiséghez;
17. „kifizetett kiegyenlítő mennyiségek”: azok a földgázmennyiségek, amelyeket a vevő jogosult vagy köteles átvenni és későbbi időszakokban kifizetni a minimális vidd- vagy-fizess (take-or-pay) rendelkezéseknek megfelelően, és amelyek a korábbi időszakokban szerződött, de át nem vett mennyiségekkel kapcsolatban felmerülő esetleges hiány pótlására szolgálnak, a hosszú távú ellátási szerződésben meghatározottak szerint;
18. „szállítási ütemterv”: a felek által a gázellátási szerződésben meghatározott menetrend vagy terv, amely rögzíti a meghatározott időközönként valamely eladó által leszállítandó és valamely vevő által átveendő gázmennyiségeket, továbbá a szállítás időpontját, helyét és feltételeit is, az ellátási szerződésben vagy bármely kapcsolódó üzemeltetési eljárásban foglaltak szerint;
19. „nominálás”: az (EU) 2024/1789 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹ 2. cikkének 8. pontjában meghatározott nominálás;
20. „olaj”: a 2709 és 2710 KN-kód alá tartozó nyersolaj, földgázkondenzátumok, finomítói nyersanyagok, adalékok és oxigenátok, valamint más szénhidrogének és olajtermékek.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1789 rendelete (2024. június 13.) a megújuló gáz, a földgáz és a hidrogén belső piacairól, az (EU) 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 és (EU) 2022/869 rendelet és az (EU) 2017/684 határozat módosításáról, valamint a 715/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1789, 2024.7.15.).

II. FEJEZET

AZ OROSZORSZÁGI FÖDERÁCIÓBÓL SZÁRMAZÓ FÖLDGÁZ BEHOZATALÁNAK FOKOZATOS BETILTÁSA

3. cikk

Az Oroszországi Föderációból származó földgáz behozatalának tilalma

- (1) Tilos az Oroszországi Föderációból származó, vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált, csővezetéken keresztül szállított gáz-halmazállapotú földgáz behozatala, kivéve, ha a 4. cikkben foglalt kivételek valamelyike alkalmazandó.
- (2) Tilos az Oroszországi Föderációból származó, vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált, vagy az Oroszországi Föderációban kitermelt gáz-halmazállapotú földgázból származó LNG behozatala, kivéve, ha a 4. cikkben foglalt kivételek valamelyike alkalmazandó. Ez a tilalom vonatkozik az Oroszországi Föderációból származó, vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált, keverékekben található LNG-re is.

Átmeneti időszak a meglévő ellátási szerződések esetében

- (1) A 3. cikk 2026. június 17-től alkalmazandó, amennyiben az engedélyező hatóságok felé bizonyítható, hogy a 3. cikkben említett földgázbehozatalt 2025. június 17. előtt megkötött és azóta – a (4) bekezdés hatálya alá tartozó módosítások kivételével – nem módosított rövid távú ellátási szerződés keretében hajtják végre.
- (2) A 3. cikk 2028. január 1-jétől alkalmazandó, amennyiben az engedélyező hatóságok felé bizonyíthatók a következők:
- a) a 3. cikkben említett földgázbehozatalt tengerparttal nem rendelkező országba történő szállítással járó, rövid távú ellátási szerződés keretében hajtják végre, amely a b) pont szerinti hosszú távú ellátási szerződés teljesítéséhez szükséges, és
 - b) létezik olyan, tengerparttal nem rendelkező országba történő szállítással járó, gáz-halmazállapotú földgáz csővezetéken keresztül történő behozatalára vonatkozó hosszú távú ellátási szerződés:
 - i. amely az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgázra vonatkozik,
 - ii. amelynek esetében az EU valamely harmadik országgal közös határán az eredeti szállítási pontra történő szállítás már nem hajtható végre, és
 - iii. amelyet 2025. június 17. előtt kötöttek meg, és azt követően nem módosították, kivéve, ha a módosítás a (4) bekezdés hatálya alá tartozik.

- (3) A 3. cikk 2028. január 1-jétől alkalmazandó, amennyiben az engedélyező hatóságok felé bizonyítható, hogy a 3. cikkben említett földgázbehozatalt 2025. június 17. előtt megkötött és azóta – a (4) bekezdés hatálya alá tartozó módosítások kivételével – nem módosított hosszú távú ellátási szerződés keretében hajtják végre.
- (4) Az (1)–(3) bekezdésben előírt mentességek a meglévő ellátási szerződések tekintetében is alkalmazandók, a következő módosításokkal:
- a) a szerződött mennyiségek csökkentése;
 - b) az árak és díjak csökkentése;
 - c) a titoktartási záradékok módosítása;
 - ca) az operatív eljárások, például a kommunikációs eljárások módosítása;
 - d) a szerződő felek címének megváltozása;
 - e) a szerződéses kötelezettségek átruházása kapcsolt vállalkozások között;
 - f) a bírósági vagy választottbírósi eljárások által megkövetelt változtatások; vagy
 - g) a tengerparttal nem rendelkező országok esetében a nemzeti szállítási pontok közötti változások.
- (5) Az (1), (2) és (3) bekezdéssel összhangban behozott mennyiségek nem haladhatják meg a szerződött mennyiségeket.

5. cikk

[...]

6. cikk

[...]

ENGEDÉLYEZÉS, A RELEVÁNS INFORMÁCIÓK BENYÚJTÁSA ÉS CSERÉJE

7. cikk

Engedélyezés és a releváns információk importőrök általi benyújtása

- (1) Amennyiben az importőr a 4. cikk alapján mentességet kér az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz behozatala tekintetében, a behozatalt előzetes engedélyezéshez kell kötni. Az engedélyező hatóságok rendelkezésére kell bocsátani minden olyan információt, amely szükséges annak értékeléséhez, hogy teljesülnek-e a 4. cikkben meghatározott feltételek.

Az említett információknak legalább a következőket kell magukban foglalniuk:

- a) a gázellátási szerződés megkötésének időpontja;
- b) a gázellátási szerződés időtartama;
- c) a szerződött mennyiségek, beleértve az azoktól felfelé vagy lefelé való rugalmas eltérés jogát;
- d) a gázellátási szerződésben részt vevő felek azonosítása, beleértve az EU-ban bejegyzett felek esetében a gazdálkodók nyilvántartási és azonosító (EORI) számát;
- e) [...]
- ea) LNG-keverékek esetében a keverékben található orosz és nem orosz gáz mennyiségét igazoló és a keverési folyamatot megállapító dokumentáció;
- f) LNG-behozatal esetében a cseppfolyósítás helye és az első berakodási kikötő;

- g) a szállítási pontok, beleértve a szállítási pontra vonatkozó esetleges rugalmassági mechanizmusokat; és
- h) a gázellátási szerződés bármely módosítása, a módosítás tartalmának és időpontjának megjelölésével, kivéve a kizárólag a gázára vonatkozó módosításokat.

Amennyiben az importőr mentességet kér a 4. cikk alapján, és a gáz árát 2025. június 17-én vagy később módosították, tájékoztatást kell nyújtani az ármódosításról.

A szükséges információkat legkésőbb egy hónappal a vámterületre való belépés előtt be kell nyújtani az engedélyező hatóságnak.

- (2) A földgáz behozatala, amennyiben a termelő ország nem az Oroszországi Föderáció, előzetes engedélyhez kötött, kivéve, ha a szóban forgó behozatal a (3) bekezdés hatálya alá tartozik. Annak a tagállamnak az engedélyező hatóságai számára, ahol a gázt szabad forgalomba tervezik bocsátani, legkésőbb 5 munkanappal a vámterületre való belépés előtt be kell nyújtani a termelő ország megállapításának alapjául szolgáló bizonyítékot.
- (3) Nincs szükség előzetes engedélyre, ha a gázt olyan országból importálják, amely gázt állít elő, és amely 2024-ben több mint 5 milliárd m³ földgázt exportált az Unióba, és vagy megtiltotta az orosz gáz behozatalát, vagy más korlátozó intézkedéseket alkalmaz az orosz gázra vonatkozóan, vagy nem rendelkezik olyan gázinfrastruktúrával, amely lehetővé tenné LNG vagy csővezetékes gáz behozatalát. A Bizottság legkésőbb e rendelet hatálybalépésétől számított 5 napon belül végrehajtási határozat útján összeállítja ezen országok jegyzékét, és azt szükség szerint frissíti. A 15. cikk (1) bekezdése szerinti jelentésben értékelni kell a 7. cikk (2) bekezdése szerinti előzetes engedélyezési eljárás hatékonyságát.

- (3a) Az engedélyező hatóság, a vámhatóság – amennyiben e két hatóság nem egy és ugyanaz – vagy a 9. és 10. cikkben említett nyomon követésben részt vevő egyéb hatóságok részletesebb információkat kérhetnek, amennyiben ezeket az információkat szükségesnek ítélik annak értékeléséhez, hogy teljesülnek-e a 3. és a 4. cikkben meghatározott feltételek. A hatóságok más forrásokból származó információkra is támaszkodhatnak. Konkrétan, az engedélyező hatóságok megkövetelhetik a gázellátási szerződésben foglalt egyes rendelkezések teljes szövegének vagy a teljes gázellátási szerződés szövegének a benyújtását – az arra vonatkozó információk kivételével –, különösen akkor, ha bizonyos szerződéses rendelkezések egymással összefüggnek, vagy ha az értékeléshez elengedhetetlen a szerződéses rendelkezések szövegének teljes körű ismerete. Amennyiben a benyújtott információk nem meggyőzőek, a vámhatóságok elutasíthatják az áruk szabad forgalomba bocsátását.
- (4) Vélelmezni kell, hogy az Unióba határokon keresztül, vagy az Unió és az Oroszországi Föderáció vagy Belarusz közötti rendszerösszekötőkön vagy rendszerösszekötési pontokon keresztül, vagy a Strandzha 2/Malkoclar (TurkStream) rendszerösszekötési ponton keresztül behozandó földgázt közvetlenül vagy közvetve az Oroszországi Föderációból exportálják, kivéve, ha a vámterületre való belépés előtt legkésőbb egy hónappal egyértelműen bizonyítható az engedélyező hatóságok felé, hogy:
- a) a földgáz csupán áthaladt az Oroszországi Föderáción; és
 - b) a termelő ország nem az Oroszországi Föderáció.
- (5) Amennyiben a földgázt az EU-n keresztül harmadik országból harmadik országba szállítják az Unió Vámkódex szerinti árutovábbítási vám eljárás keretében, az engedélyező hatóságot és – amennyiben e két hatóság nem egy és ugyanaz – a vámhatóságot legkésőbb egy hónappal a tervezett árutovábbítás előtt tájékoztatni kell a következőkről:
- a) a továbbítandó földgázt termelő ország, kivéve, ha ez az információ nem áll rendelkezésre;
 - b) a tervezett vagy tényleges nominálási ütemtervek, amelyek meghatározzák a továbbított gáz mennyiségét, a továbbítás időzítését, a gáz betáplálási és kiadási pontjait, adott esetben napi részletességgel;

- c) mennyiségek és szállítási pontok a gázellátási szerződésekben; és
- d) adott esetben az eladó vagy vevő vagy bármely közvetítő szervezet és az érintett uniós átvitelirendszer-üzemeltetők közötti szerződés.

Az engedélyező hatóságoknak ellenőrizniük kell az adatok következetességét, és a kapott információkat haladéktalanul meg kell osztaniuk a vámhatóságokkal, amennyiben e két hatóság nem egy és ugyanaz.

8. cikk

[...]

9. cikk

Eredményes nyomon követés és végrehajtás

Az engedélyező hatóságok, és adott esetben a vámhatóságok, valamint az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) biztosítják a II. fejezet rendelkezéseinek hatékony nyomon követését – szükség esetén végrehajtási hatáskörük teljes körű érvényesítésével –, és szorosan együttműködnek az érintett nemzeti hatóságokkal, más tagállamok hatóságaival, az ACER-rel vagy a Bizottsággal.

10. cikk

Engedélyező hatóság, együttműködés és információcsere

- (1) Az engedélyező hatóság a vámhatóság, kivéve, ha a tagállam erre a célra más hatóságot jelöl ki. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot, ha a vámhatóságtól eltérő hatóságot jelölnek ki engedélyező hatósággént.

- (2) Az engedélyező hatóságok feladataikkal, felelősségi köreikkel és hatáskörükkel összhangban a lehető legnagyobb mértékben együttműködnek a szabályozó hatóságokkal, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal és adott esetben a vámhatóságokkal, valamint az ACER-rel és a Bizottsággal, és kicserélik velük a földgázbehozatalról kapott információkat annak érdekében, hogy eredményesen értékelni lehessen, teljesülnek-e az e rendelet 3. és 4. cikkében meghatározott feltételek.
- (3) Az engedélyező hatóságok vagy adott esetben a vámhatóságok havonta tájékoztatják a szabályozó hatóságokat, a hatáskörrel rendelkező hatóságokat, az ACER-t és a Bizottságot az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz behozatalának alakulásával kapcsolatos fontos elemekről, például a hosszú vagy rövid távú ellátási szerződések keretében importált mennyiségekről, a belépési pontokról vagy a szerződéses partnerekről. E tájékoztatásnak ki kell terjednie a 7. cikk (5) bekezdésében említett árutovábbítási eljárás keretében az Unióba belépő orosz gázzal kapcsolatos legfontosabb fejleményekre is.
- (4) A különböző tagállamok engedélyező hatóságai és adott esetben vámhatóságai a szükséges mértékben megosztják egymással a földgázbehozattal kapcsolatban kapott információkat, és együttműködnek egymással a hatékony végrehajtás biztosítása és az intézkedések kijátszásának elkerülése érdekében. Ennek keretében igénybe veszik azokat a meglévő eszközöket és adatbázisokat, amelyek lehetővé teszik a releváns információk eredményes cseréjét a tagállamuk nemzeti hatóságai és más tagállamok hatóságai között, vagy szükség esetén ilyen eszközöket vezetnek be.
- (5) 2026. augusztus 31-ig, majd 2027. augusztus 31-ig az ACER az e rendelet alapján kapott adatok és a saját információi alapján jelentést tesz közzé, amelyben áttekintést nyújt az Oroszországi Föderációból származó, illetve onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgázra vonatkozó ellátási szerződésekről, és értékeli a diverzifikáció energiapiacokra gyakorolt hatását. E jelentésnek ki kell terjednie adott esetben a 7. cikk (5) bekezdésében említett árutovábbítási eljárás keretében az Unióba belépő orosz gázzal kapcsolatos adatokra is.
- (6) E rendelet végrehajtásának megkönnyítése érdekében a Bizottság és az ACER adott esetben kicseréli az engedélyező hatóságokkal, illetve a vámhatóságokkal a birtokában lévő releváns információkat az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz behozatalát érintő szerződéseket illetően.

NEMZETI DIVERZIFIKÁCIÓS TERVEK

11. cikk

A földgázra vonatkozó nemzeti diverzifikációs tervek

- (1) Minden tagállam diverzifikációs tervet dolgoz ki, amelyben ismerteti a gázellátásának diverzifikálásával kapcsolatos intézkedéseket, mérőföldköveket és potenciális akadályokat, hogy az Oroszországi Föderációból származó behozatal teljes körű tilalma tekintetében megállapított határidőn belül, azaz 2028. január 1. előtt megszüntesse az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz behozatalát.

Az első albekezdésben említett kötelezettség nem alkalmazandó, ha az adott tagállam – különösen az (EU) 2017/1938 rendelet 14. cikkének (6) bekezdése alapján szolgáltatott információk alapján – igazolni tudja a Bizottság felé, hogy nem kap olyan földgázt, amely az Oroszországi Föderációból származik, vagy amelyet közvetlenül vagy közvetve onnan exportálnak. A tagállamok ezt a nemzeti diverzifikációs tervekről a Bizottságnak küldendő értesítés időpontjáig igazolják a Bizottság felé. A Bizottság tájékoztatja a gázkoordinációs csoportot arról, mely tagállamok mentesülnek a nemzeti diverzifikációs terv kidolgozása alól.

- (2) A földgázra vonatkozó nemzeti diverzifikációs tervnek a következők mindegyikét tartalmaznia kell:
- a) az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve, meglévő ellátási szerződések alapján exportált földgáz behozatalának mennyiségéről rendelkezésre álló információk;

- b) az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz helyettesítésére bevezetett és tervezett nemzeti szintű támogató intézkedések egyértelmű leírása, beleértve a várhatóan fokozatosan kivezetendő mennyiségeket, a végrehajtás mérföldköveit és ütemtervét, valamint – amennyiben rendelkezésre állnak – az alternatív ellátási forrásokra és útvonalakra vonatkozóan előírányzott lehetőségeket. az (EU) 2024/1789 rendelet 42. cikke alapján az AggregateEU platform használata, intézkedések az energiavállalatok diverzifikációs erőfeszítéseinek támogatására, együttműködés regionális csoportokban, például a CESEC magas szintű munkacsoportban, a földgázbehozatalt villamosítás révén kiváltó alternatívák azonosítása, energiahatékonysági intézkedések, a biogáz, a biometán és a tiszta hidrogén előállításának fellendítése, megújuló energia alkalmazása, önkéntes keresletcsökkentési intézkedések vagy más tagállamok lehetőségei az ellátás diverzifikálásának elősegítésére;
- c) az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz helyettesítését korlátozó esetleges technikai, szerződésből eredő vagy szabályozási akadályok azonosítása, valamint áthidalásuk lehetőségei.
- (3) A tagállamok 2026. március 1-jéig az I. mellékletben meghatározott sablon felhasználásával értesítik a Bizottságot nemzeti diverzifikációs terveikről.
- (4) A Bizottság adott esetben elősegíti a földgázra vonatkozó nemzeti diverzifikációs tervek elkészítését és végrehajtását. A meglévő ellátási szerződések esetében alkalmazandó, 4. cikk szerinti átmeneti időszakban a Bizottság koordinációt folytat a tagállamokkal az alternatív ellátási források felkutatására irányuló diverzifikációs erőfeszítéseik terén. Az új gázellátás kompenzálhatná az elmaradt bevételeket is, ha a korábban orosz gáz szállítására használt meglévő infrastruktúrát e célra használnák fel. A tagállamok rendszeresen jelentést tesznek az (EU) 2017/1938 rendelet 4. cikkével létrehozott gázkoordinációs csoportnak az említett tervek elkészítése, elfogadása és végrehajtása terén elért eredményekről. A Bizottság a nemzeti diverzifikációs tervek alapján értékeli az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált gáz fokozatos kivezetésének végrehajtását, és arról e rendelet 13. cikkének megfelelően jelentést tesz a gázkoordinációs csoportnak.

Az olajra vonatkozó nemzeti diverzifikációs tervek

- (1) Amennyiben egy tagállam az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált olajat importál, az olajellátásának diverzifikálásával kapcsolatos intézkedéseket, mérföldköveket és potenciális akadályokat ismertető diverzifikációs tervet kell kidolgoznia annak érdekében, hogy 2028. január 1-jére megszüntesse az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált olaj behozatalát.
- (2) Az olajra vonatkozó nemzeti diverzifikációs tervnek a következők mindegyikét tartalmaznia kell:
 - a) a meglévő ellátási szerződések alapján az Oroszországi Föderációból érkező közvetlen vagy közvetett olajbehozatal mennyiségéről rendelkezésre álló információk;
 - b) az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált olaj helyettesítésére tervezett nemzeti szintű intézkedések, beleértve a várhatóan fokozatosan kivezetendő mennyiségeket, a végrehajtás mérföldköveit és ütemtervét, valamint az alternatív ellátási forrásokra és útvonalakra vonatkozó lehetőségeket vagy más tagállamok lehetőségeit az ellátás diverzifikálásának elősegítésére;
 - c) az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált olaj helyettesítését korlátozó esetleges technikai, szerződésből eredő vagy szabályozási akadályok, valamint áthidalásuk lehetőségei.
- (3) A tagállamok 2026. március 1-jéig a II. mellékletben meghatározott sablon felhasználásával értesítik a Bizottságot nemzeti diverzifikációs terveikről.

- (4) A Bizottság adott esetben elősegíti az olajra vonatkozó nemzeti diverzifikációs tervek elkészítését és végrehajtását. A Bizottság segíti a tagállamok közötti együttműködést a nemzeti diverzifikációs tervek végrehajtása során. A tagállamok rendszeresen jelentést tesznek a 2009/119/EK tanácsi irányelv¹⁰ 17. cikkével létrehozott olajkoordinációs csoportnak az említett nemzeti diverzifikációs tervek elkészítése, elfogadása és végrehajtása terén elért eredményekről.
- (5) Amennyiben az olajra vonatkozó nemzeti diverzifikációs terv megállapítja annak kockázatát, hogy 2028. január 1-jéig nem valósul meg az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált olaj fokozatos kivezetése, a Bizottság a nemzeti diverzifikációs terv értékelését követően és a nemzeti diverzifikációs terv benyújtásától számított 3 hónapon belül ajánlást adhat ki az érintett tagállamnak arra vonatkozóan, hogy miként lehet időben megvalósítani a fokozatos kivezetést. Az ajánlást követően a tagállam három hónapon belül naprakésszé teszi diverzifikációs tervét, figyelembe véve a Bizottság ajánlását.

¹⁰ A Tanács 2009/119/EK irányelve (2009. szeptember 14.) a tagállamok minimális kőolaj- és/vagy kőolajtermék-készletezési kötelezettségéről (HL L 265., 2009.10.9., 9. o.).

A GÁZELLÁTÁS BIZTONSÁGÁNAK NYOMON KÖVETÉSE

13. cikk

Az (EU) 2017/1938 rendelet módosításai

Az (EU) 2017/1938 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következő 33. és 34. ponttal egészül ki:

„33: »vidd-vagy-fizess rendelkezés«: olyan szerződéses rendelkezés, amely arra kötelezi a vevőt, hogy egy adott időszakon belül egy meghatározott minimális gázmennyiséget átvegyen, vagy fizesse meg egy meghatározott minimális gázmennyiség árát, függetlenül attól, hogy a gázt ténylegesen átvette-e;

34. »szállíts-vagy-fizess rendelkezés«: olyan szerződéses rendelkezés, amely arra kötelezi az eladót, hogy a gázszállítás elmaradása esetén szerződés által előírt bírságot fizessen.”

2. A 14. cikk (6) bekezdése a következőképpen módosul:

a) az első albekezdés a következő c) ponttal egészül ki:

„c) a Bizottságot és az érintett, hatáskörrel rendelkező hatóságokat az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz tárgyában kötött ellátási szerződésekkel kapcsolatban a következő információkról:

- i. az (EU) XX/2025 rendelet [e rendelet] 7. cikkének (1) bekezdése szerinti információk;
- ii. a szállítandó és átveendő mennyiségekre vonatkozó információk, ideértve a *vidd-vagy-fizess* rendelkezések vagy a szállíts-vagy-fizess rendelkezések szerinti esetleges rugalmassági mechanizmusokat;
- iii. szállítási ütemtervek (LNG) vagy nominálások (vezetékes gáz);
- iv. az éves szerződött mennyiségekre vonatkozó lehetséges szerződéses rugalmassági mechanizmusok, beleértve a kiegyenlítő mennyiségeket is;
- v. a gázszállítás felfüggesztésére vagy megszüntetésére vonatkozó feltételek, beleértve a vis maiorra vonatkozó rendelkezéseket is;
- vi. arra vonatkozó információ, hogy melyik jog irányadó a szerződésre, és mely választottbíróági mechanizmust alkalmaznak;
- vii. a gázellátási szerződés teljesítése szempontjából releváns egyéb kereskedelmi megállapodások kulcsfontosságú elemei, az árakra vonatkozó információk kivételével.”;

b) a bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„A c) pontban említett információkat minden egyes szerződés esetében bontott formátumban kell megadni, beleértve a teljes releváns szövegrészt – az árakra vonatkozó információk kivételével –, különösen akkor, ha a szerződéses rendelkezések megfogalmazásának teljes ismerete elengedhetetlen a gázellátás biztonságának értékeléséhez, vagy ha bizonyos szerződéses rendelkezések kapcsolódnak egymáshoz.”

3. A 17. cikk második bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A Bizottság – mindenekelőtt a Bizottságnak és a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a 14. cikk (6) bekezdésének c) pontjával összhangban bejelentett információk alapján – folyamatosan nyomon követi, hogy az Unió energiarendszere mennyire van kitéve az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált gázzal való ellátásnak.

A Bizottság az (EU) XX/2025 rendelet 11. cikkében említett nemzeti diverzifikációs tervek alapján értékeli az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált gáz (EU) XX/2025 rendelet szerinti fokozatos kivezetésének nemzeti, regionális és uniós szinten való végrehajtását. Ennek keretében értékelni kell az érintett hatóságok közötti információcsere és együttműködés hatékonyságát is, és adott esetben ajánlásokat kell megfogalmazni arra vonatkozóan, hogyan javítható ez az információcsere és együttműködés. Ezt az értékelést jelenteni kell a gázkoordinációs csoportnak.

A harmadik bekezdésben említett értékelés alapján a Bizottság éves jelentést tesz közzé, amely átfogó áttekintést nyújt a tagállamok által a nemzeti diverzifikációs terveik végrehajtása terén elért eredményekről.

Adott esetben a Bizottság a diverzifikációs tervről szóló értesítéstől számított három hónapon belül ajánlást adhat ki, amely meghatározza a gázellátás diverzifikálásának és az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált gáz időben történő fokozatos kivezetésének biztosítására irányuló lehetséges fellépéseket és intézkedéseket.

Az érintett tagállamok három hónapon belül naprakésszé teszik nemzeti diverzifikációs tervüket, figyelembe véve a Bizottság ajánlását.”

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

14. cikk

Szakmai titoktartás

- (1) Az e rendelet alapján fogadott, kicserélt vagy továbbított valamennyi bizalmas információra a szakmai titoktartás tekintetében e cikkben megállapított feltételek vonatkoznak.
- (2) A szakmai titoktartási kötelezettség minden olyan személyre vonatkozik, aki az e rendelet végrehajtásában részt vevő hatóságoknál dolgozik vagy dolgozott, valamint minden olyan természetes vagy jogi személyre, akire vagy amelyre az érintett hatóságok átruházták hatásköreiket, beleértve az érintett hatóságok által megbízott könyvvizsgálókat és szakértőket is.
- (3) A szakmai titoktartás hatálya alá tartozó információk semmilyen más személlyel vagy hatósággal nem közölhetők, kivéve, ha ezt az uniós vagy tagállami jogban foglalt rendelkezés írja elő.
- (4) Az érintett hatóságok vagy a tagállamok között e rendelet alapján kicserélt valamennyi, üzleti vagy működési feltételekre, és egyéb gazdasági vagy személyes ügyekre vonatkozó információ bizalmasnak minősül, és a szakmai titoktartás követelményeinek hatálya alá tartozik, kivéve egyrészt, ha az érintett hatóság a közléssel egyidejűleg kijelenti, hogy az ilyen információ nyilvánosságra hozható, másrészt ha az uniós vagy a nemzeti jog előírja a nyilvánosságra hozatalt, harmadrészt pedig ha az ilyen nyilvánosságra hozatal bírósági eljáráshoz szükséges.

Nyomon követés és felülvizsgálat

- (1) A Bizottság folyamatosan nyomon követi az uniós energiapiac helyzetének alakulását, különösen az Oroszországi Föderációból származó energiaiimporttal kapcsolatos potenciális gázellátási függőségekkel vagy egyéb ellátásbiztonsági kockázatokkal összefüggésben. A Bizottság [HL: *kérjük illesszék be az e rendelet hatálybalépését két évvel követő dátumot*]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet végrehajtásáról.
- (2) Egy vagy több tagállam energiaellátásának biztonságát súlyosan fenyegető hirtelen és jelentős fejlemények esetén a Bizottság részben vagy egészben ideiglenesen felfüggesztheti e rendelet II. fejezetének alkalmazását egy vagy több tagállamban. A Bizottság ilyen helyzetben a 7. cikk (2) bekezdése szerinti előzetes engedély követelményét is felfüggesztheti. A Bizottság vonatkozó határozatának bizonyos feltételeket kell tartalmaznia, különösen annak biztosítására, hogy a felfüggesztés szigorúan a fenyegetés kezelésére korlátozódjon. A Bizottság minden felfüggesztésről tájékoztatja a gázkoordinációs csoportot.

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

A 3. és a 4. cikket [HL: *kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésétől számított 6 hét*]-tól/-től kell alkalmazni.

A 7. cikk (1), (4) és (5) bekezdését [HL: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésétől számított 6 hét mínusz egy hónap]-tól/-től kell alkalmazni.

A 7. cikk (2) bekezdését [HL: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésétől számított 6 hét mínusz 5 munkanap]-tól/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet nem érinti a [833/2014/EU tanácsi rendeletben]¹¹ megállapított, LNG-hez kapcsolódó tilalom alkalmazását, amely e rendelet rendelkezéseitől függetlenül alkalmazandó és betartandó.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...-ban/ben,-án/én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

¹¹ HL: kérjük a naprakész hivatkozás beillesztését.

I. MELLÉKLET

A FÖLDGÁZRA VONATKOZÓ NEMZETI DIVERZIFIKÁCIÓS TERV MINTÁJA

Ez a minta a 11. cikkben előírt nemzeti diverzifikációs tervet kidolgozó nemzeti hatóságok számára készült. A tervnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

Általános információk

Az e terv elkészítéséért felelős hatóság neve	
A gázellátási rendszer ismertetése Ismertetni kell az alábbiakat: i. a gáz iránti kereslet; ii. az ellátás összetétele, figyelembe véve az orosz ellátástól való függőséget.	

Az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált gáz tagállamba való behozatalára vonatkozó főbb információk

Az egyes szerződések hivatkozási száma, az importőrök által a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal és a Bizottsággal közölt formában.	
[...]	

Az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált gáz tagállamba szállított teljes szerződött mennyisége. Fel kell sorolni a szerződéses rugalmassági mechanizmusokat és a csatlakozási pontokat (rendszerösszekötési pont, behozatali hely, LNG-terminál stb.).	
---	--

Az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz helyettesítésére irányuló intézkedések ismertetése.

3.1. Ismertetni kell a következő elemeket:

Diverzifikációs lehetőségek: i. alternatív ellátás; ii. alternatív ellátási útvonalak; iii. kereslet-összevonás.	
Az intézkedés és a célkitűzések ismertetése, beleértve a várhatóan kivezetésre kerülő mennyiségeket és többlépcsős intézkedés esetében a közbenső lépéseket.	
Végrehajtási ütemterv	
Az intézkedések hatása az energiarendszerre, többek között az áramlási mintákra, az infrastruktúra-kapacitásra, a tarifákra stb.	
A szomszédos tagállamokra gyakorolt hatás.	

Az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz helyettesítését megnehezítő technikai, szerződésből eredő vagy szabályozási akadályok ismertetése.

Technikai, szerződésből eredő vagy szabályozási akadályok	
Az akadályok leküzdésének lehetőségei és ütemterve	

Kategória	A fokozatosan kivezetésre kerülő mennyiségek helyettesítése ¹²
Szükséges információk	Az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz fennmaradó mennyiségének helyettesítésére nemzeti szinten bevezetett és bevezetni tervezett intézkedések ismertetése i. az egyes intézkedések következtében várhatóan kivezetésre kerülő mennyiségek, ii. végrehajtási ütemterv (a terv megkezdésének és lezárásának időpontja), iii. alternatív ellátási lehetőségek és ellátási útvonalak felsorolása
Vezetékes gáz	
Cseppfolyósított földgáz (LNG)	

¹² Ezek az intézkedések magukban foglalhatják az (EU) 2024/1789 rendelet 42. cikke szerinti AggregateEU platform használatát, az energiavállalatok diverzifikációs erőfeszítéseit támogató intézkedéseket, a regionális csoportokban, például a közép- és délkelet-európai energetikai összeköttetésekkel foglalkozó magas szintű munkacsoportban (CESEC) folytatott együttműködést, a földgázbehozatal villamosítás révén kiváltó alternatívák azonosítását, az energiahatékonysági intézkedéseket, a biogáz, a biometán és a tiszta hidrogén előállításának fellendítését, a megújuló energia alkalmazását vagy az önkéntes keresletcsökkentési intézkedések bevezetését.

II. MELLÉKLET

AZ OLAJRA VONATKOZÓ NEMZETI DIVERZIFIKÁCIÓS TERV MINTÁJA

Ez a minta a 12. cikkben előírt részletes nemzeti diverzifikációs tervet kidolgozó nemzeti hatóságok számára készült. A tervnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

Általános információk

Az e terv elkészítéséért felelős hatóság neve	
Az olajellátási rendszer leírása Ismertetni kell az alábbiakat: i. az olaj iránti kereslet; ii. az ellátás összetétele, figyelembe véve az orosz ellátástól való függőséget.	

Az Oroszországi Föderációból származó, vagy onnan közvetlenül vagy közvetve a tagállamba exportált olaj behozatalára vonatkozó főbb információk

A tagállamba szállítandó orosz olaj teljes szerződött mennyisége. Meg kell adni a szerződéses kötelezettségek lejáratát időpontját.	
A különböző érdekelt felek (eladó, importőr és vevő) kilétére vonatkozó információk.	

Az Oroszországi Föderációból származó, illetve onnan közvetlenül vagy közvetve exportált olaj helyettesítésére irányuló intézkedések ismertetése.

Ismertetni kell a következő elemeket:

Diverzifikációs lehetőségek: i. alternatív ellátás; ii. alternatív ellátási útvonalak;	
Az intézkedés és a célkitűzések ismertetése, beleértve a várhatóan kivezetésre kerülő mennyiségeket és többlépcsős intézkedés esetében a közbenső lépéseket.	
Végrehajtási ütemterv	
Az intézkedések hatása az energiarendszerre, többek között az áramlási mintákra, az infrastruktúra-kapacitásra, a tarifákra stb.	
A szomszédos tagállamokra gyakorolt hatás.	

Az Oroszországi Föderációból származó, illetve onnan közvetlenül vagy közvetve exportált olaj helyettesítését megnehezítő technikai, szerződésből eredő vagy szabályozási akadályok ismertetése.

Technikai, szerződésből eredő vagy szabályozási akadályok	
Az akadály leküzdésének lehetőségei és ütemterve	